

सुवर्ण नृपाऽवदान

बौद्ध ग्रन्थ रत्नमणिमाला आधारित

(शिक्षा रहस्यमय बाखँ व इहि विधिया खँ समेत)

लेखक व अनुवादक :

स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी बज्राचार्य

सुवर्ण नृपाऽवदान

बौद्ध ग्रन्थ रत्नमणिमाला आधारित

(शिक्षा रहस्यमय बाखें व इहि विधिया खें समेत)

न्होने खंगु कियाया खें

सुवर्ण

राजा सुवर्ण यः महारानी प्रहसिता बेवी माप गोप्य सत्ताह याबले
“मबिल्ले म्ब राज्ये गजागु घटना उबीन म्ये” धंगु बिजये
महारानी सत्ताप कया सुचं बिया खंगु बुइय ।

सुवर्ण

लेखक व अनुवादक ।

स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी बज्राचार्य

चिह्नं :

सहस्रंराज बख्खाषीयं

फोन नं. ५२६१५४

सहयोगी बयुधि :

तारा शाक्य

बिनु शाक्य

पूर्ण शाक्य

(सर्वाधिकार प्रकाशकाधीन)

बुद्ध सम्वत् २५३७

नेपाल सम्वत् १९९३

बिक्रम सम्वत् २०५०

पारिष्वमिक्क न्नु : १५।-

ध्याक्क :

बागमति छापाखाना

बनबहा, गा:बहा:, बल ।

फोन नं. ३२९८४७

श्रीबजरसत्त्व गुरु यात नमस्कार

स्व. यं.वे. जाहाकडी (गवाहमड) बड्वाद्य
यत्न, जीवञ्चविद्वान् (अवसादाः)

जीवितकाले वसपोलं बौद्ध भवदान ग्रन्थ प्रकाश यायेत
तल्लीन जुया बिज्यागु किपा ।

इनाप

एव सुवर्णं नृपाऽवदान स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी बज्राचार्यं प्रापालं तुलांगु शास्त्र बौद्ध ग्रन्थ अध्ययन यांना अनुवाद यांना विज्यागु लेख मध्ये छगु रहस्यमय बाखें सः । एव सुवर्णं वर्णं कुमार अवदान यागु बाखें मखुकि मेगुहे सुवर्णं राजा यागु अवदान सः ।

एव बाखेंने नेपाल जिस्लाया छलपुर नगरया राजा सुवर्ण यागु परिचय बिया तगु नाप नापं कीगु समाज व नारी गणपिनि यःयु गृहस्थ कुले सुख दुःख हुने बने ज्मीनु व्यावहारिक घटना विघटना व प्रिय अप्रिय नाप स्वागु, भयेन दुःख, म्वासां दुःख, सिना वसां दुःख धेगु विषयसे ज्ञान यागु खं न्यंका तःगु भलकया चरम द्योतकं पिज्बःगु खं बिलि विनि जागु घापुत फुक्क वास्तविक हे जुया च्वंगु स्पष्ट रूपं कना तगु दु ।

इतिहास धंगु ज्ञान विज्ञान सः । बुद्धि वधक व शिक्षा वधक सः । बौद्ध इतिहास धंगु कुल धर्म यात स्थिर यायिगु मानव पित्त जय ममल कल्याण उओगु व कल्याण यावे मानु सुखदायक धर्म ध्वज सः । जगतो हिताय सुखाय सः ।

केवल एव प्रकाशित सुवर्णं नृपाऽवदान यागु खं कलियुग वर्षं १००० इलछि दं क्यंगु समय यागु बौद्ध इतिहास सः । उगु वस्तुतेनं इहि विधियागु नियम बीलाक हे मिलेजू धेगु घापु दु । वर्तमान काल यामु इहि विधि चलन यक्को हे फरक जुवा वन । एवहे बारे जि वरावर घया शिक्षा बिया च्वनागु व्यर्थयाना बिल बका पूज्य भक्तु कसबोल स्वर्गीय पं. वैद्य आशाकाजी बज्राचार्यं जित बारम्बार घया विज्यागु लोमकेहे मफु ।

अन्ते वसपोल यागु वचन लुमंका एव प्रकाशित सफू सकलया लाभि अत्यन्त उपयोगी व शिक्षा प्रदायक जूगुलि वसंपोल यामु हे लेख सुवर्णं नृपाऽवदान प्रकाशं यायेत सुरक्षित यांना एव प्रकाशनार्थ सहयोग व्यूषि क्येहेपि तारा देवी साकथ, विम साकथ, पूर्ण साकथ पित्त प्रापालं धन्यवाद बिया अना । हज्जं एव सफू चम्किसं सुन्दर यायेत वरामर्षं बिया विज्यागु वाममती छापाखाना बेखाराज बज्राचार्यं वासनं सहर्षं धन्यवाद दु । एव सफूति भास मनं दंगु दःसा क्षमा कोने ।

मंगलाचरण

रत्नकेतु राज तथागत धारणी

ॐ नमो भगवते रत्नकेतु राजाय तथागता याहंते सम्यक्सम्बुद्धाय
तद्यथा । ॐ रत्ने रत्ने महारत्ने रत्न विजये स्वाहा । ॐ दश दिक्
त्रिकाल सर्व रत्न त्रयाय ॐ नमः प्रदक्ष सुप्रदक्ष सर्व पाप विशोधने
स्वाहा ।

य्य धारणी ध्वना चिन्ता चैत्य स्वयम्भु भगवान् यात चाहुला प्रणाम यात
धाःसा छन्नाया छगु लाख प्रमाणं पुण्य फल लाभ ज्वी । धन्ते सुखावती बासे
वनी धंगु बुद्ध भगवान् उपवेश बिया बिज्यात ।

आर्य्य वज्रपाणि लोकेश्वर धारणी

ओं नमो भगवते वज्रपाणि अवलोकितेश्वराय बोधिसत्वाय
महासत्वाय महा कारुणिकाय । तद्यथा । ओं चल चल चिलि चिलि
चुलु चुलु हुलु हुलु मुलु मुलु जाल जाल ओं ओं हूं हूं फट् फट्
स्वाहा ।

य्य धारणी करुणामय वज्रपाणि लोकेश्वर यागु छः । य्य धारणी सुये
ह्मिने बह्नी स्वको ह्मियं ध्वना जुल धाःसा नुगले बुद्धि लाभ ज्वी । छा छः जुया
छं ह्माये मसःपि, धाख ध्वने मफुपि, मसःपि मूलतित ध्वंकल धाःसा विद्या याकनं
ध्वने सया बह् । लिपा बुद्धिमान जुया विद्या लाभ ज्वी । छुहे शंखा कायेम्ब ।
धका भगवान् बुद्धं सकलयात उपवेश बिया बिज्यागु धारणी मन्त्र छः ।

धारणी संग्रह ।

सुवर्णनृपा ऽवदान

राजा सुवर्ण जुजु यागु छगु परिचय

शिक्षा रहस्यमय वाखं (इहिविधिया खं)

इयेमस्तपुरी नाम छगु वेश दु । थ्व देशया राजा प्रश्येनजित । सन्तानया विषये विवाह यायां ३२ स्वीनिह्य रानीदत्त । थकालिह्य रानी क्षान्तिवती थ्वंगु पाखे पुत्र छह्य दु । विजयश्येन । थ्वं अबुया लिपा बाँलाक राजकाज या उयायाना वन । थ्व बिजयश्येनया धर्मधरादेवी रानी छह्य जक स्त्री दु । थ्वंगु हे पाखे थ्वंगु गर्भं जन्म जूह्य पुत्रया नाम जयश्येन । थ्व तःधिकः जुस्येलि थ्वंत राज्यया अधिकार बिया छन्हु कासान्तरे बिजयश्येन राजा बूद्ध जुस्येलि पुत्र जयश्येन यात राजा-भिषेक बिया थः तपोवन वन ।

तपचर्य यायां छन्हु प्राणान्त मृत्यु जुयावन । थ्व हे खबर न्यना थ्वया पुत्र जयश्येन राजा वनान्तरे अबु मृत्यु जूगु समाचार न्यना छन्हु सोवन । महर्षि पिसं मागु संस्कार याना छ्वयागु खं न्यंका जयश्येन राजा यात बोध यात । थ्व खं न्यना राजा जयश्येन प्रति खुसिनं जुल । प्रणाम याना वनान्तरे बाह्य वन ।

अन वनान्तरे नाप लाह्य छह्य राजा शंखधर नाम जुजु स्वाय्चिगु दु । थ्व खं कलि प्रवृत्ति कलिया प्रथम चरणे—कलिया १००० दोछि वें बिते जुस्येलि यागु खं खः ।

नेपाल जिल्लास शंखपुर नाम वेश छगु दु । थ्व देशयात गुलिसिनं धर्मपुर धकानं धाई । व देशे भिन्नकं राज्यकाल चले याना थ्वंह्य शंखधर नाम राजा धका सीके । थ्व राजा अतिनं प्रशंसनीयह्य खः । थ्व राजाया प्रथम बिबाहिता

स्त्रीया नाम बिमला देवी । ध्व स्त्री अति सुन्दरी लक्षणं युक्तह्य स्वामी भक्ति धर्म निपुणह्य शास्त्रज्ञ (शास्त्रनं सःह्य) खः ।

तर अप्रसूता योग धंगु पाख्ये सन्तान महु । नपुत्र नपुत्री । काय्न् महु, म्हाय्न् महु । अनेक प्रकारं सन्तानया विषये चिकित्सादि कार्य यात । वास याना स्वत । देवभक्ति जुया व्रत कर्मनं आपातं याना धन फुकल । तथापि सन्तान महु । छन्हु ध्वहे बिमला देवी स्त्री याके अनुमतिकया पुनर्विवाह यात । ध्वंगु नाम चंपकवती । ध्व नापं निह्य स्त्री रानी वत । निदें स्वदें काल बिते जुल । ध्वंगु पाख्येनं सन्तान महु ।

छन्हु देव योग बिमला देवी तःधिकह्य रानीया पाखे हे गर्भवती जुया वराममास झिला क्यसेलि पुत्र जन्म जुल । अत्यन्त सुन्दर लक्षणं संयुक्तह्य ध्व पुत्र यात सुवर्ण कुमार धका नाम प्रसिद्ध यात । दिन बिते जुंजुं सुवर्ण कुमार तःधिक जुल । विवाह याना बिल । ध्व सुवर्ण कुमारया पत्नीया नाम प्रहसिता देवी । ध्व अति सुन्दरी, ह्वा सदानं चकंका मुसुंमुसुं ह्लिला छ्वंगु ह्वा । एवं प्रकारं दिन बिते जुंजुं वन । प्यदें खुदें दत । ध्व प्रहसिता देवीया गर्भं राजा सुवर्ण कुमारया सन्तान महु । थःगु मनयात बिस्माद याना चोन । ध्व छें सन्तान बःमला खनि धका धांधा शंखधर नाम राजा मृत्यु जुया वन ।

लिपा ध्वया पुत्र सुवर्ण कुमार जुजु जुल । अबुयासिनं बांलाक राज्य चले-याना प्रजापिन्त सुखीयाना सकसिनं धन्य २ धायेका प्रशंसनीयह्य राजा खः धायेका छवन ।

सन्तान मदया छन्हु प्रहसिता देवी याके वचन कया पुनर्विवाह यात । दें बर्दें स्वत । सन्तान महु । थयेहे स्त्री पिके वचन (अनुमती) कया अन्य स्त्री विवाह यात । तथापि सन्तान प्राप्त मजू ।

एवं रीतं जुजु सुवर्ण कुमारं ह्वापायापि स्त्री बिके अनुमति कयाति सन्तान छह्यसिया लागी घमाधम स्त्री विवाह यात । ३२ स्वीनिह्य तक विवाह पाये धुकल ।

य्व राजाया प्रथम द्वितीयं क्वे च्वंहा स्वहाहा तृतीय स्त्री छहा बाहणी दान धका अबु बाहणं बीहहा दु । बंगल सीमा पूजा याना (व्या) फल पूजा याना सुवर्ण कुमार राजपुत्र भात देमा । जित य्व भात पुरुष लायेमा धका ईच्छायाना ह्निह्नि व्याफल पूजा याना सेवा याना चोंहा पुत्री अबुहास्ये व्याफल नापं ज्वंका दान बीहहा खः । य्वंगु नामनं चंपकवती नांतुं खः । य्वंगु पाख्येनं सन्तान मदया हानं मेहा स्त्री बिवाह याना स्वीनिहा ३२ तक छाका च्वन । तथापि सन्तान मदु ।

स्त्री पिनि व दरवारे थः थः कोथास चोना खं ज्वीगु दु । भात छक थःगु कोथास छं वेत ३१ स्वी छन्हु बिते याना ३२ स्वीनिहु दुखन्हु तिनि नापं च्वने दंगु, य्वनं धिवकार हे खः धका दुःख मन याना सोनिगु ।

बिचे छक स्वाय् अबु धाय्माहा जयश्येन जुजु नापनं सन्तान मदया बिवाह यायेत छक सहा कागु दु ।

उगु अवस्थाय् उगु शंखपुर नाम वेशे बिवाह यायिबले स्त्री पिनि इहिविधि ब्रत वंका नारिकेल फल जटावाल नैश्या ज्वंका गुलि सियां श्रीफल तःसिफल ज्वंका, गुलिसियां विल्वफल व्याफल ज्वंका पूजादि कर्म यानालि सिधेबं मां अबु पिसं थः थःहा पुत्री ज्वना पुत्रीयात ह्नाते व्या इत्यादि फल वक्षिणा ताय् आख्यो अभीर स्वां सहित ग्वे ज्वंका जिलाजं ज्वीहा पुरुष सःता पुरुषया ह्नाते कन्यादान धका पुत्री दानबीगु खलन सकसियां जुया च्वन । थये इहिविधि याना कन्यादान यायिपिन्त न्यब। धका धायिगुनं जुया च्वन ।

छाय् धाःसा अनेक विधि विधानया नियम आचारं सहित यायिपि खः धंगु अये दुने लाका न्यवाया समाज छगु बांलागु हे थिति विधि खः धका मेपिसंनं बयान हे याना तं तःगु जुया च्वन ।

इहि ब्रतया अर्थ थये खः । मिसाते प्रथम (ह्नापां) ज्वीगु बिवाह कर्मया छगु बांलागु हिसि दुगु धर्म योग्यता दुगु विधान खः । स्त्री जाती (कन्या) ब्रह्म-चारी पालन याना ज्वंगु अवस्था यात इहिव्रत धकानं धाई । ग्वहे इहिव्रत पाखन

याना स्त्रीनं नैवया फल, तःसिफल. व्याफल पूजा याना वहे फल ह्लाती ज्वना
थः योह्य अथवा मां अर्बुं लःह्लाह्य पुरुषया ह्लाते वनेगु बिवाह कर्मया ज्या थ्व
वम्पति संयोग जूगुनं घायि । कारण निह्य मनू स्त्री व पुरुष संयोग (स्नेह) प्रेम
जूगु छः घकानं घायि ।

थये हिसि देक इहि ब्रतया नियम विधि विधान पालन याना बिवाह
उत्रीगु ज्या निर्मित थो तकनं नेपाले न्यवा समाजे बिवाहया ज्याखे निमन्त्रणापत्रे
समेतं इहिपा घका उल्लेख याना वयनेगु जुया हे च्वन तिनि ।

इहिपा घागुया अर्थ थये खः । इहि विधि तथा इहि विधान इहि ब्रतया
ज्या पालन याना बिवाह जूगु निमित्ते इहिपा धंतल ।

थुजोगु प्राचीन विधि विधानं युक्तगु इहि ब्रत विधिया महत्व गुण प्रभाव
स्यूपि सःपिके न्यना सोया यायेसःपि सज्जन वर्ग तथा विद्वान वर्ग पिसं थः थः
पुत्री दान बीबले मचाबले मयास्ये उमेरे अस्थ्या थ्यंका इहि विधिहे बालाक
शास्त्रोक्त रूपं पूजादि कर्मस जिलाज ज्वीह्य सःता वहे पुरुषया ह्लाते सःह्लाना
कन्यादान घका पुत्री दान बीपिनं आतकं दनि । थ्व महायान खः । हानं बिवाह
बले कलशाभिषेक बीबले सहजयान ज्वी ।

थ्वहे प्रथम बिवाह युक्तपि स्त्रीपि बिवाह यांयां गुह्यजा सुवर्ण जुजुं सन्तान-
या लागी बिवाह याना ३२ स्वीनिह्य दे धुंकल । उगु बखते व फुक्क ३२ स्वीनिह्य
स्त्रीपि अर्थात् रानीपिगु गर्भं पुत्रपुत्री जन्म मजू । सुवर्ण जुजुं नं ३२ रानीपिसनं
तःचोकं हरेस नल । धिक्कार धंगु शब्द थः थःपिसं थः थःगु कपाले ह्लाहाति
वाया दुःख प्रकट याना च्वन ।

थये काल दिन बिते यांयां छन्हु खं बुल । छुयाये, गुगुयाये, गथ्येयायेगु,
छु धर्म यासा सन्तान देगु, स्वैके न्यनेगु । सः स्यूपिके न्यना घाघागु तक फुक्कं
याये धुन । मयानागुनं छुंहे मन्त । घासानं जिल । इत्यादि आपालं बिचार
याना खोया हाला दुःख पुकरे याना बृद्ध बृद्धी पुलापि अनुभोगी मनू तेके न्यना
मामागु तकनं धन द्रव्य खर्चयाना ब्रत कर्म देवभक्ति पूजादि होम कर्म आपालं

यानानं सन्तान प्राप्त मज्जुलि त्वाय् अब्बु जयश्येन सत्ता वंकेनं दुःख पुकरे याना छुयाये धका न्यना सोया बं धागुनं छगु निम्मु धर्म यानाहे सोस । तवापि सन्तान मवु ।

उगु अवस्थाय् व वरवारे रानीपि ३२ स्वीनिहसियां बिधि चित्त विरोध ज्वीका बराबर कलह याना त्वापु पिकया छे तः तःसकं हाला खोया अनेक उपद्रव गृह कलह याना पुख्ख (भात) यात मन आनन्द मज्जुका सदानं त्वापु खं जक लहाना “बं थय्ये यात, बं थय्ये धाल, बं अय्ये यात, बं अय्ये धाल । जि जक छाये सह याये फे इत्यादि” कुशब्द उच्चारण जूगु जुजु सुवर्ण कुमारं न्यने मफुत । आपालं मनयात विस्मात ज्वीका यःत यःह्यं धिक्कार याना खम ।

व जुजु सुवर्णं राजां धाल । “जिहे मूखं जुल । जिहे मूखं खः । छाये जि युलिमछि स्त्रीगणपि बिवाह यात । सन्तान मवु धका स्त्रीगणपि बिवाह यात । सन्तान मवु धका धमाधम मिसात युलिमछि ३२ स्वीनिह बिवाह यानागु फल खो जा छप्ये नेतहे आः ध्व मिसां छु म्वापु खं ल्हायिनल्ये । व मिसां छु खं कचकख न्यंकिनल्ये । “हानं बं याय् ज्यू, जि याय् मज्यूला ? बं थय्ये यात, जि याय् मज्यूला ? व जि स्वयानं लिपा बोहजा खः । बं भात यात छु चाकरी यागु दु । जि गुलि भातयात चाकरी याना च्वना । हानं मेह्य रानी हाला है । थय्ये खः । जि गुलि छे माग्ग ज्वाखं बनोवस्था याना च्वनागुदु । छिमिसं छु याना च्वनागुदु । भात छह्य जक लेताय्का छे तासे लायिलाकी ? छे युलि वस अपोकास, जि कयागु बुलाकि ? । तिसा वस अपोकायिपिनं छिपि । छे ज्वाखं छुं हे मयास्ये कोयाय् जक खोना सा भी धाक्को कोयां कोयां नया तोना थाकु थाकूगु ज्या धाक्को जित याका, सा भी कोयां कोयां ने तोने मख्हा जि । थाकु थाकूगु ज्या धाक्को याये माह्यनं जिहे मखुला ? । जि सह याये फेलाकी ? । ए ! थय्येका मखुलाकीसा” धका वाक्कु छिना तः तःसकं हाला त्वापु खं ल्हायिपि । हानं गुलि महारानीपि हाला है । भात जुया च्वनां मिजनं विवेक बेके म्वालाकि फुक कलापिन्त उत्ति खना तये म्वालाकी । छु धका जि बिवाह यानागु ? ।

जि जक कला मखुला ? । जि जक उद्यो श्वातीलाकी ? । जिनं सह पाये फंमखुका छु यया ? । युजोगु तालं कलापि महारानी धापि ह्लिह्लि छे (राजदरवारे) त्वापु याना छवनीगु ।

व राजा सुवर्ण न्यना न्यने हे मफुत । सुये वहनी जानेत कलापिगु त्वापु खेया घुकी जक न्यना नेमाल । जुजु गंसि जुल । जुजुयात चित्त आनन्द घंगु गुवलेसनं मस्त ।

कोयास जुजुनाप छनेगु पालाम्ह महारानी छम्ह उखुन्हुया दिने जिगु कोयाय् थौं भात छं वंगु धका ले ले ताया मुसुंमुसुं न्हिला सा भि नका तोंका चाकरी यायिगु । छुं हे त्वापु खं मल्हास्ये खा सोया जुजुयात छु सियाना चवनीगु ।

मेपि महारानीपि फुक्कसिया तँभ्वेका खा छिउँका बेको मिछां स्वया घाँगरा घंगुहूँ सना फः फः स्वया ज्वीगु । अले व जजु छे वने पाः सिधेवं हानं कह्ले कंसया अवस्था जुलकि व मुसुंमुसुं न्हिला च्वंह्य रानीनं हानं वहे तालं बेको मिछां फः फः स्वया ज्वीगु भात कोयाय् छे वंगु पाः छुन्हु छन्हु खा चकंका च्वनीगु खा चःकनीगु । छनेपाः सिधलको हानं महारानीपिनि घंग बेको मिछां स्वया फः फः हे स्वयिगु ।

व राजा सुवर्ण जुजुया बुढीह्य माँ बिमला देवीया मने तापकया हालीगु । भौपि बर्या बर्या फंवर्याथ्ये । नेगु पो दुय्ये ज्या पो मदु । बुढीह्य माझुयात पुलुपुलुं स्वका सा भी कोयां कोयां त्वाना नया ज्वीगु । जि काय्या गुजोगु दुःख । धिक्कार छिपि युलिमछि ३२ स्वीनिह्य मिसाते छह्यसियाजा छह्य जूसानं काय् म्हाय् दयेमानि । सा भी कोयां कोया ह्लिह्लि नया वाःखागुलि छिमि मचात मदुगुका स्यूला, आमये ज्वीका “छत्वा वायां बात्वा थःके नातुं” घाःथ्ये जुल । “जि अपमान स्वे म्वाक याकनं जक सिना बने दय्मा” धका पुतुपुतुं हाला च्वनीगु ।

अले काय्हा सुवर्ण जुजु माँ यात “हालेमते माँ हालेमते” । छुयाये,

कोथाय् मा मीं नेगु पुरे याना तयांहेजा थुजोगु ह्नि ह्नि ल्यापु । सागु भिगु नेगु कोथाय् पुरे मयासाजा जित सें दुया जितसे ल्वा मवंला ? जि जा बयां बयां कलापि दया घाय्का, मेपिनि याकचा जक कला दुपिनि ल्वापु मवु पिनिनं कोथां कोथां साभीं नेगु पुरेजु । मां पुतुपुतुं हालेमते । छाये धाःसा मिजंया कला धंहा छो थ्ये माने याना लेताय्का तेमा । समाजहे थजोगु । बखतं वोगु । जिजक मखु, आपासिया थुजोगु चलन जुल । कोथाय् सागु भिगु नेगु तोनेगु पुरे मजुलकि व मिजं कला यात धिवकार ज्वी । कलानं धिवकार घाय्का च्वनेगुनं छगु धिवकार हे खः । ख ला मां । अथ्ये कला नंहे धिवकार ह्य मिजं घाय्का छाय् खोनेगु । मां नं छाथ्ये दाः अपो जुयाला मस्यू थुलिमछि ३२ स्वीनिह्य स्त्रीपि दु । स्वयांहे मचा मवु । गुलिसियां नये तोने मदुपिनि याकचा मिसाया पाख्ये दे छह्य धंभ्ये काय् म्हघाय्पि बयां वयां दया गनं छोये, गुथाये छोये । मचा मवंगु वासः याना ज्वीमा । जि जुलं ३२ स्वीनिह्य कलाया पाख्ये छह्यसिया जकहे काय् अथवा म्हघाय् धका छह्य मवु । जिगु कर्म जुलं धिवकार हे खः । काय् मचा मवु धका हानं हानं बिवाह यायेगु नं छगु धिवकार हे धासानं ज्यू । छाये धायि, छे यःत लिपा चिता सुख मवु । काय् व सां दुःख । मवुसां दुःख । कला आपा वःसां मनहे दुःख । थथ्ये लिपा ल्वापु ज्वीगु स्पूसा गुवल्ले थथ्ये बहु बिवाह याये । याये मखु । छुयाये, याये धुन । मचातनं मवु । बहु बिवाह यानागुनं धिवकार व्यर्थ हे जुल । त्वाय् अबुं धं बिज्यागुला खः । बहु बिवाह याय्गु लिपा यःत दुःख ज्वी । जि बाज्यां ३२ स्वीनिह्य बहु बिवाह याना वंगुलि छे अजिपि (बजेपि) बयां बयां । ह्नि ह्नि कचकच यायिगु, न्येनेहे मफु । थःथ्ये थःह्ये दुःख फोनेथ्ये ज्वी । लिपा पसंताप जाय माली । काय् म्हघाय् मवुसानं हानं हानं स्त्री बिवाह याय् मते । जिगु पाख्ये बहु बिवाह याय्गु ठीक मजू । धका संझे याक्कगु खः ।

उगु बखते जि युवनमत्ता, धनमत्ता, राजमत्ता लिपा यागु अवस्था बैगु छुंहे बिचार मवु । सवानं थथ्येहे मखुला धका अहंकार तोप्वीका भविष्यया ज्ञान मसीका मसेका यी थुजोगु बाज्या अबु पिसं मनगु दुःख नया चिता सुख मवेका

चोनेमाल । थुलिमछि कला पिगु पाख्ये हानं मवा दुसानं छुयाये । थ्वया सिनं दोबर तेबर त्वापु ज्वीगु सोया हरेस नया च्वनेमालीगु खः । पितुं थिक दे दे छह्य छह्य मचात दुसानं छह्य जक कला जूसानं लिपाजा मां अबु पित्तनं दुःखहे ज्वीगु खमि । हानं छह्य कलाया पाख्ये काय् म्हघाय् मदु धका हानं म्पेह्य स्त्री बिवाह यासानं काय् दःसानं दुःख हे, काय् मदुसानं न्हघेथु लिथु निह्य सिया त्वापु याना च्वनोगुनं दुःख हे । असलह्य जानिह्य संगत दुह्य सःस्पूह्य शान्तह्य जुल धासा काय् म्हघाय् मदुसानं छह्य जक कलाया पाख्ये छुं हे दुःख दैमखु । हानं थयेंहे असलह्य सुपुत्रह्य जुल धासा छह्य जक काय् अथवा म्हघाय् जुल धासानं सनहे सुख । कुपुत्रह्य काय्, कुपुत्री म्हघाय्, कुपत्नी स्त्री जुलसा नं छह्य जक जूसानं अबुयात अथवा भातयात सदानं हे दुःख ज्वीगु खः । थ्व जान जि ह्तापा मसिल मथुल । मां न्यना बिज्याहुं । छपि बृद्धी जुल । आपालं म्वायि मखुत । हातेमते सहयाना चों ।

थुलिधया थःगु मूलगु कोथाय् वना स्वीनिह्य कलापि (स्त्रीगणपि) मुंका सुवर्ण कुमार जुजुं थय्ये धाल । हे स्त्रीगणपि छिपि बराबर त्वाना हाला छे कचकच अपो याना जितनं थःथः पिनिगु मनयात आनन्द मज्जीका च्वन । थनि-निसें हातेमते । त्वापु खं पिकाय् मते, त्वापु याये मते । माया तया जु । कुबुद्धि पिकाया अहंकारी जुया छे विघ्नोपद्रव याना हाला सना ज्वी मते । जिमु खं न्य, छह्य काय् देकेया सागी थुलिमछि छिपि स्त्रीगणपि जि छह्य पुरुषं बिवाह यानागु आपालं व्यर्थ जुल । जितनं दुःख, छिमितनं दुःख जुल । हानं छिपि फुकयागु पाख्ये काय् म्हघाय् पि दःसानं गुलिजक दुःख ज्वीगु । आः छह्यसिगु पाख्येनं सन्तान मदु । अथ्येनं दुःख हे जुल । वयासिनं हानं छिपि ह्निह्नि त्वाना चोंगुलि जित सन हे दुःख जुल । जि अनुमोग याये धुन । थय्ये सन्तान मदु धका हानं मेह्य स्त्री बिवाह याना निह्य स्वह्य थय्ये बर्था बर्था कलापि तया ज्वीह्य मिजं (पुरुष) व मनुया जन्म धिक्कार । बहु बिवाह याना अथवा आपा स्त्रीगण कलापि तया ज्वीह्य पुरुष (मिजं) या बुद्धि उलूक धाय् ह्निखां भंग पंछि तुल्य

खः । ह्निखां मंग पंछिनं ह्निने मिखां खनी जखु । बहनी बुलकि रात्रीया प्रहरे चाह्ने जक मिखां खनी । बध्यै आपा कला दुह्य मिअं मिखां मखंका चाह्ने जक मिखां खंका जूह्य ह्निखां मंग तीर्यक पंछि तुल्य खः । जि प्यखें छिपि सकसित कनागु खः । मस्यू पिस्त कनेगु खः ।

शास्त्रे धंतगु दु । जि प्य खें स्यू । धममत्ता याना लोमना ध्यंगुलि भापी हे मफुत । आपा कला दुह्य कामी पुरुषया विश्वास मवु । प्ययागु ज्ञाने छवने मज्यू । चीन धासा सम्यक सम्बुद्ध तथागतयागु अनारमा ज्ञानं याकनं तरे ज्वीगु याकें अलग जुयः संसारमय भुतुनाले दुंका सबानं दुःख सिया अनित्य संसारे चाचा हुला मवुगु आत्मा यात मिथ्या दृष्टि दु धका भापिया मंगपंछि हासा ज्वीप्ये आत्मा आत्मा परमात्मा धका मचा बुद्धि संसारे म्हाबोसा जुया महा शंकष्ट जुया दुःखमय थले कुतुबंका छवने माली ।

हानं बध्यै बहु पुरुष दुह्य स्त्री आपा पुरुष लिस्ये बिलास याना ज्वीह्य मिसा बेश्या स्त्री यागु विश्वास मवु । ध्यंगु ज्ञाने छवने मज्यू । चीन धासा बध्यै हे दु खमय संसारे चाचा हुला नरके भोग याना पशुपंछि, की प्रावि जक जुया दु ख भोग याये माली ।

थौं जि बहु बिवाह याना आपालं स्त्रीगणपिगु पुचले छवना छंहे ज्ञान बुद्धि मवेका अहंकार अभिमानं व्याप्त याना तूष्णाया जाले छिप्ता गध्यजा मामिया जाले साह्य न्याय्ये वायावायी मिका नाना प्रकारया मिथ्या दृष्टि लागु मट्टा खें अनर्थ खें, हयेले मवुगु खें, मूर्खया खें, बेंया खें, लोभितेगु खें, काममत्ताया खें, मचा ब मिसा बुद्धिया खें, अविद्याया खें, न्यना ययागयेजा काममत्ता स्त्री जाले भुले जुया नवोगु वस्तु दुषाय् भुसित भुना चीनीप्ये बिसातेसं भुंका सकल विद्वानतेसं धिक्कार धायेका थौं जि चीनेमाल । उकीसनं हानं जि छह्य बुलि-मछि कलापि तयानं निःसन्तान जुया चीनेमाल । कारण काय् अथवा म्हायाय् धेपि छह्यहे मवेका चीनेमाल । थुजोगु जित्त्ये जागु दुःख सोपितनं मवेमा, मज्जीमा ।

हानं जि अनुभोग याना खं घाये त्यना । मिसातेनं सन्तान विषये बहु
बिवाह यायिह्य पुरुष भात । गनहे मखंनिह्य मिसा प्रथम इहि वत याना यथे
नलिह्य स्त्री पिनिनं यथे जि कलापि स्त्रीनिह्य ३२ स्त्रीगण पिनि थ्ये जागु दुःख
मवेमा, मज्जीमा । घका, मलाका पश्चाताप ज्जीका मिखाय् खोवि वेका छातिस
ह्हा तया ह्हाकुस ह्हा दिका तार्जति झुले जुया चोन ।

उगु बखते ३२ स्त्रीनिह्य स्त्रीगणपिसं भातं दुःख प्रकट यागु खना यः यः गु
मनं सह याना बिन्ति यात ।

“ओ स्वामी ! महाराज ! छलपोलं घं बिज्यागु खं मखुगु छुंहे मखु ।
फुकं खःगु जक हे खं खः । आः छलपोलं छु याये ज्यूनि, हानं जिमिसं छु याये
ज्यू । जूगु ज्जी घुंकल । आबंलि लिपा यात बिचार यायेगु खः । जिमिसं नं
छलपोलं घं बिज्याथ्ये सकसित गन्येगु मयुपिन्त कनेगु । थ्व खं जक मखु ।
ज्यानं याये माल । बयां बयां मिसाते छह्य मात्र भात, भातयानं दुःख, मिसातेनं
दुःख, मखात वःसानं दुःख, मखा मवुसानं दुःख । छह्य जक कला दुह्य मिजंया
हेजा आपालं मखात वत धाःसा सोयां सोये मफुगु मां अबुया लिपा दुःख ज्जी
घास्येलि जिपि थुलिमछि मिसाते पाख्येनं मखात वत धाःसा छु जक दुःख मज्जीगु
खः । अनेगु तालं दुःख ज्जी फु । आपालं कला दुह्य मिजंया बुद्धि ठोक समाजया
बांलागु भिगु बुद्धिनं पिहां वंगु मखु । मिसाते भातं येकेगु छगु जक बिचार याना
तुनायाना (कुबिद्यां) प्रयोग याना अनेगु तालं सना बास अथवा मेमेगुहे नका
तोंका भातयात वें याये नं फु अथवा भात हे जूसानं त्याग याये फु । हानं आपा
कला दुपिनि मिसाते ह्यति ह्यति काय्पि म्हघाय्पि वेकेगु जक कोशिस याना
ज्जी । थः काय् मखा मन्त धाःसा न्हथेयु अथवा लिपुया पाख्ये दुह्य काय्पात
बिष नका स्याय्फु । यथे जुया वंगु दु । न्यना तयागुनं दु । जिपि फुक मिसाते
थ्व ३२ स्त्रीनिह्य स्त्री पिनि मखात मन्तं हे थुजोगु ह्लि ह्लि त्वापु कचकच ।
फुक थ्व ३२ स्त्रीनिह्य मिसाते नं मखात दुगु जूसा थ्व छं गुलिजक त्वापु कचकच
ज्जीगु ज्जी । छलपोल छह्य मिजं स्वर्गवास ज्जीबले स्त्रीनिह्य जिपि मिसाते फुक

सियां विधवा धका भात मदेका छवने मालीगु । छह्ण पुण्ण ३२ स्त्रीनिह्ण मिसाले
म्हंका जुस्येति त्वापुं गुबले जक पोनिगु, जिमिजा आनं ह्मि ह्मि भात नापं
विधोग ज्वीका च्वनेमा । अय्ये नं दुःख । भात परलोक वनी बले फुक कलापिनि
विधवा ज्वी । अय्ये नं दुःख । म्वासां दुःख । सिना वंसां दुःख ।

यक्को हे धन संगसि बुसानं आपा कला बुह्ण मिजं मिसाले भात मत्तायेमा ।
जिमि खुन्हु युजोगु दुःख जुल । प्व खं फुकक तावक सित कन्येगु गन्येगु प्व छगु
पर उपकारया सिद्धान्त खः । आपा कला तं पि मिजंते बुद्धि धिक्कार खः । आपा
कला बुह्ण मिजं यात विद्या हैपि मां अद्दु गिनं धिक्कार हे खः । यय्ये आपा कला
बुह्ण मिजं याके धन सोया वं पि मिसातनं धिक्कार हे खः ।”

उगु अवस्याय् बुढीह्ण माबु वया वनं न्वं वात्त । यन छिमि हाला च्वंगु खं
जि प्वीके घुन । छिपि हाला च्वंगु खं जि ता । छिपि हाला च्वंगु खं छं प्ये
धाःसा— जाने धुंका छिमिगु जात छु धका न्यने प्ये जुल । बूगु जा हानं जाकि
ज्वी मखु । छिपि हाला च्वंगु फुकं हे धिक्कार । वंगु वने धुंकल । आहानं वंगु
वहे दु । भात सिना वनी बले छह्ण जक कला जूसां नं विधवा हे ज्वी । आपा
कला बुपिनिनं भात मदेबले कलापि विधवा हे ज्वी । हानं म्ये थाय् मेह्णहे मिजं
या थाय् बना भात वेकल धाःसा मिसाया विधवा हानं मजुल । वहे तालं निषाय्
स्वयाय् वना भात बुसानं व भात तोता हानं म्ये थाय् मेह्णहे भात वेक वं पि
मिसातनं यकों दु । वय्ये मिजं तेनं कला बुसा नं हानं मेह्णहे मिसा हे पिनं यकों
दु । प्व खं थःथःगु छं परिस्थिति मिले मजुतले अनेक ज्वी फु । जुया च्वंगु हे न
खः । जि काय्या सन्तान मवुया कारणे निह्ण स्वह्णयाना बिवाह यां यां कर्मभोग
धाय्ला ? छु धाय् ? ३२ स्त्रीनिह्ण तक स्त्री सहित याना नं थो तक छह्ण स्त्री
पाख्ये काय मच्चा मवु । न म्हघाय् दु । थय्ये बुलं हे छिपि मिले मजु । मच्चात
बुसा छिपि मिले ज्वीला । बांलाक स्नेह तथा तता प्येहेंपि मिलेजुया त्वापु
मयासे छं शुभ कल्याण ज्वीगु, भात यात मन आनन्ध ज्वीक थःपिनिनं सुख ज्वीगु
छं लक्ष्मी खुसि ज्वीगु, मेपि प्रजागण पिसनं धन्य धन्य महारानीपि धका तारिफ

याका च्वनेमा । ग्रामगये कुच्चिस, कुस्वभाव पिकया थःगु दर्जा थःह्यं ह्यमसीका
जुजु ध्ये जाह्य थःपिनि स्वामी भातयात नाना प्रकारं मखु मखुगु खं कना घमं
अधमं छुं हे बिचार मयासे करपिसं धिक्कार यायि धंगु सरम हे मकास्ये लाज
घमं तोहा यो योण्ये हाला खोया सना त्वाना ज्वीगु थ्व छे यात जुजु कुया च्वंहा
भात यात छिपि फुक महारानी धायेका च्वंपिन्त लोला ? ।

युलि भिगु मां यागु वचन न्यना पुत्र सुवर्ण कुमार महाराजं बित्ति याना
मां यागु पालि निपायसनं थःगु शिर दिका प्रणाम याये धुंस्येलि बित्ति यात ।
“धन्य मां छलपोल । छलपोलया सुवचन न्यना जिगु मन शीतल जुल । जि पुत्र
यागु छुं अपराध अन्याय दया च्वंगु यात क्षमा याना दया तया जित माफि बिया
बिज्याहुं । थनि निसें मां छलपोल यात ह्लिया स्वकी मुये ह्लिने बह्ली प्रदक्षिणा
याना (खाहुला) माया तुति भोपुया जिनं सेवा यायेगु जुल” धका बित्ति यायां
मिच्छास खोबि बेका च्वन ।

पुत्रया ख्या स्वया मां नं थथ्ये भरोसा बिया घाल । पुता सुवर्ण! छे दुःख
ताये मते । न्ह्यागुहे दुःख जूसानं बुद्धिमान जानिम्ह तः घम्ह पुरुष हरेस नया
खोयि मखु । मनयात धैर्य यायां उत्साह याना हिमत याना तःतःधंगु ज्या याना
बयनी । गुलि गुलि तः धंज्वी । उलिउलि अनेक प्रकारया सुख दुःखया अनुभोग
याय् माली । छन्त दुःख जुल खः ३२ स्वीनिह्य कलापि बिवाह यानानं छह्य
सिगु गर्भं हे पुत्र पुत्रीपि जन्म मजू । खुलिजुलनं रानीपि थियि विरोधयाना
त्वापुया ज्या मात्र बयना अनेगु तालं मनयात आनन्द मज्जीगु कुवचन मात्र
खुन्येका छन्त कला पिस दुःख बिया च्वन । छह्य निह्य स्वह्य प्यह्य जक मखु,
३२ स्वीनिह्य मछि फे खोलेया बयानथ्ये गः गः मिसात छं कलापि दु । छह्यस्ये
छता छता जक खं न्यंकूसानं स्वीनिता प्रकारया खं न्यनेमाल । स्वंगु जक खं
न्यनेगु ? स्वंगु जक खं सकार यायेगु ? स्वैत जक माने यायेगु ? छन्त तः धंगु
मिसा जाल गृहजालं तःत बयन । माझिया जाले तः क्यंहा न्याथ्ये जुल । आबंसि
जगु ज्वी धुंकल । हानं मेपि स्त्री बिवाह याय्गु लिपा लिपा थ्यंकं जन्मजन्मस

युजोगु दुःख मउवीमा । छह्य मिसाजक कला दुपि मिजंतेहेजा कला तं मोयि
 घका ग्याना जवी । छंजा युलिमछि ३२ स्वीनिह्य मिसा तेगु धंग रंग स्वया ख्वने
 माबले गुलिजक दुःख बिपत्तिया आकुल व्याकुल जवीगु मिसा पुचले ख्वने माल ।
 पुता सुवर्ण कुमार ! छ ख्वे य्यंक लाह्य खः । आपालं शास्त्र स्वया सेका सीका
 च्वंह्य बोना तह्य छः । बुद्धिष्ट विद्वान पण्डित पिगु संगत याना इमिगु मिगु
 वचन न्यं । सम्यक सम्बुद्ध तथागत जुया विज्याह्यस्ये सकल यात विश्वे प्राणी
 वश यात करुणा तथा संसारं मुक्त जवीगु अनात्म ज्ञान, शून्यता ज्ञान प्यंक कना
 बंह्य जगद्गुरुग ख्यं (शुभ कार्य) यमं वयना यप्ये यासा युजोगु उच्छपव
 महजान लाना सेका सीका संसारं मुक्त जुया तरेजु । एवं प्रकारं धं विज्याना
 ख्वंह्य भगवान तथागत जगतया गुरु धर्मया ध्वज, धर्मया छत्र, धर्मया दुंगा, धर्म-
 या माझी, धर्मया तापु, ज्ञानया जहाज समान युजोह्य महवि योगी, महायोगी,
 परमयोगी गुरु, सद्गुरु, महागुरु, परमगुरु जगत रक्षाकर बुद्ध, संबुद्ध, महाबुद्ध,
 परमबुद्ध तथा बुद्ध संबुद्ध सम्यक संबुद्ध धार्येका विज्याह्य युजोगु पव कया
 विज्याह्यस्ये वयना बंगु, धया बंगु, शास्त्रे ख्वया तगु परमशास्त्र बुद्ध शास्त्र महा-
 शास्त्रया खं न्यना मन यात बोध याना यःत यःह्य शान्ति जुया धोर धर्म याना
 च्वं । अले तिनि विद्वान जवी । सकसिने तारिफ नं यायि । संसारं मुक्त जवी ।

यप्ये धं विज्यागु माया अमृत वचन न्यना तथाऽस्तु घका यःगुशिरे धारणा
 याना उखुन्हुया दिन समाप्त जुल ।

युलि परस्पर खं जुया (३ मास) स्वला वा प्यला दुबले ब ३२ स्वीनिह्य
 महारानी मध्ये (पुचले) २१ नीछह्य ह्य महारानी स्त्री बासबी देवी नाम जुया
 ख्वंह्य छह्य वु । एवं कुबिद्या, कुमन्त्र सेका यः स्त्री मध्ये अर्यात् महाराजाया
 कलापि स्वीनिह्ये मुख्यह्य थोह्य जुया बडामहारानी जवीन् ईच्छा याना महाराजा
 यः पुरुष यात वशीकरण धार्येका कारणे नेगु तोनेगुलि आपालं मन्त्र प्रयोग
 सहित याना नका तोंका विस्तार पूर्वकं अप्ये यामी लछि दुबले ब पुरुष सुवर्ण
 नाम जुजु ब कुबिद्या सऽह्य बासबि स्त्रीया बडे लात । य स्त्री नं धाप्ये ख्वना

छे या अधिकार बिलकूल बनोबस्या फुकें बासवी स्त्रीया ह्लाते लात । व स्त्रीया
 खा जक सोया वंगु कोयाय् जक च्वना मेपि स्त्री रानीगणपिन्त छुंहे वास्ता
 मयास्ये बासवी स्त्रीया वशे सुग्घ जुया ज्याखें इत्यादि छुंहे बिचार यायेगु असमर्थ
 उशीका च्वन । व दरबारे बासवी रानी स्त्री छह्य बाहेक अन च्वंवि फुक सिधा
 महा दुःख जुल । जुजु सुवर्ण कुबिद्या व कुमन्त्रया पाशे लाना बासवी स्त्रीया
 कुशासनया असलं घास ज्वीका मोहे लाना छुं हे भापी नं मफेका मेपि कलापि
 खनकि तें जक म्वयेका वा कटटें न्हया हुंकार स्वभावं भयंकर ज्वीका कलापिन्त
 कसा यायिगु जुल । मां यासनं बोबीगु जुल ।

व बासवी धंहा कला छह्य जक लुकुं छिना बुया ज्वी मास्ते वेका व मिसा
 गन गन वन, अन अन व जुजु ल्यू ल्यू न्हयो न्हयो जुया व मिसा गन गन च्वन,
 अन अन जक च्वना सा खना बोहं ल्यू ल्यू ज्वी थ्ये जुल ।

थय्ये जुस्येलि प्रजागण पिसं तथा मेमेपिसं व जुजु यात व बासवी रानी
 यात धिक्कार यात । थुगु तालं वछि तकया जुल । थय्ये जुस्येलि व जुजुया प्रथम
 बिवाहिता बडामहारानी महाज्ञानी प्रहसिता देवी नं मेपि फुकसितं अस्त बोध
 ज्वीक खें ह्लाना थः पुरुष जुजु सुवर्ण राजायाके बिदा कया थःछे लिहां वन ।
 अन थःछे हे बास यात ।

छन्हु प्रहसिता देवी नं व जुजु भातयात भोजनया निमन्त्रणा बिया सःतल ।
 सुवर्ण महाराज खुसी जुया प्रहसिताया थःछे थः ससले वन । जुजुयात दर्जा अनु-
 सारं मान्यता याना भोजनयाका सन्तुष्ट यात । लिपा प्रहसिता देवीनं खोया
 खोया बिन्ति यात ।

“भो स्वामी महाराज ! जिगु अपराध बिन्ति छगु न्यना बिज्याहुं । छल-
 पोलया प्रथम बिवाहिता स्त्री जि खः । जिगु अपराध छुं बुसा माफि फोने ।
 जिगु पाषयें सन्तान मन्त खः । काय् म्हघाय्पिं मबु खः । थ्व बारे थःगु कुल रक्षा
 यायेया कारणे हानं हानं बिवाह याना बिज्यात । असल जू । जिके छुंहे रीस
 रागादि मबु । छलपोल छह्य बासवी स्त्रीया वशे मोह जुया थःके दुगु ज्ञान बुदि

फुकं भ्रष्ट ज्वीका सकसिनं धिक्कार धायैका बिज्यात । जिगु सहस्त्रौ बिनित्तु दु ।
जिगु खं न्यना बिज्याहुं । यन प्यन्हु खुन्हु च्वना बिज्यासा भ्राम स्त्री मोह कुबिद्या
कुशासन कुमन्त्रया भ्रमरे लागु फुकं लिक्कया सुबिद्या सुशासन सुमन्त्रया समूहे
लायिगु यःके ह्लापा मदुगु ज्ञान बुद्धि समेत दया वंगु भिगु चिकित्सा (बास)
याना बासवी स्त्री नं कुप्रयोग याना तगु ध्वात्रः ज्वीगु रोग फुकं लायैका सुज्ञाने
लायिगु सुप्रसिद्ध (महाज्ञानी) विद्वान जुया छे लिहाँ बिज्याहुं ।

यथ्ये धागु भिगु वचन न्यना प्रहसिता स्त्रीया खं सकार याना बिज्यात ।
गुह्यजा सुवर्ण महाराज प्रहसिता स्त्रीया जन्म स्यान ससले सुवर्ण महाराज
च्वना जुया बिज्यात । यःगु छे लिहाँ मबंस्ये ससले सन्तु च्वन ।

प्रहसिता बेवीनं शास्त्रज्ञ विज्ञानि (आपालं सः स्यूपि) विद्वानपि ह्या इमिसं
धागु कंगु उपवेशानुसारं नियम पालन याना गुह्यजा बासवी स्त्रीनं याना तगु
खराबगु कुशासन कुबिद्यां कुमन्त्रं प्रयोग याना तगु फुक याकनं शमन ज्वीगु बास
याना असल वस्तु प्रयोग याना महाराज यात रसा याना तल ।

सुवर्ण जुजु ससले च्वं दन धंगु शब्द पिहाँ बल । बासवी स्त्री छह्य सिया
जक तें पिहाँ बेका च्वन । मेपि फुकसियाजा खुसि ज्वीका लेले ताया च्वन ।
माह्य तःधिया भौमद्याया यःछे वना पुत्र न.प लावनीगु । मेपि स्त्रीगणपिनं खुजु
नाप लावनीगु लिहाँ वंगु । बासवी स्त्री छह्य जक अन वना यः भात मापला
मव । मनं खं ल्हायि, लिहाँजा बेके, जियू यायेगु ।

जुजुं थमंहे सीका यथे घाल । जित्तु बुया च्वंगु स्त्री जातया कुशासन रोग
खः । प्रहसिता बेवी स्त्रीया बुद्धि याना व रोग शान्त जुल । भापी हे मफूगु कुस्त्री
या मोह भ्राः मन्त । जिगु मन भ्राः शीतल व शान्त जुल । जिके ह्लापां हे बिचार
याये फुगु ज्ञान बुद्धि हानं दया बल ।

अले व पुबु सुवर्ण यात विद्वान तेसं यथ्ये बिनित्तु यात । महाराज ! न्यना
बिज्याहुं । सीका सेका बिज्याहुं । सत संगत प्राप्त यन्ना बिज्याहुं । बुद्धिष्ठ बुया
जन्म बुयागु सार याना बिज्याहुं । भगवान तबागत सम्यक सम्बुद्धया ज्ञान लाना

बिज्याहुं । ध्वसपोलया चर्य (ज्या) च्वे लागु उत्तम धर्म खं न्यना बांलाक थ्वीक नुगले बुहाँ बंक मने प्ये पुंक एकचित्त याना तयागत बुद्ध धर्मोपदेश न्यना ज्या याना बिज्याहुं । जगतो हिताय सुखाय लोकानुकम्पाय देवानांश्च, मनुष्यानांश्च । ध्व तयागत बुद्धया चर्य अब्बा बुद्धया सिद्धान्त ह्यसीका संसारे कोपि जन्म जुया ह्यित धोगु सीका तच्चकं सारगु महत्व च्वेलागु जान ध्व ख धका छलपोलनं ध्व सीका बिज्याहुं । जगतया अर्य खः बिश्व बिश्वे बास याना च्वं पि प्राणीपि दक्को हे हित व सुख ज्वीगु लोक पित्त अनुकम्पा (करुणा व कृपा) तया फुक प्राणी पिगु सुख दुःख खना खया खया प्राणीपि सुख जुल धका हिला लेताय। संसार रूपी पंजले अर्यात् संसार रूपी बन्धने दुने लाका संसार पंजले दुने च्वना सुख जुल धका खुसि जुया च्वन । गुलि प्राणीपि दुःख जुल धका खया ब्याय् ब्याय् जुया हितु हिला भिगु लें मवस्ये मभिगु अविद्याया मारकर्म लाका (अनित्य दुःख) आत्मावादी तीर्थिक लेगु कुशासने च्वना संसारया पंजले दुने बास याना दुःख जुल धका खया हाता च्वन ।

थुजोपि देवता ज्वीमा, वैत्य ज्वीमा, मनुष्यहे ज्वीमा यावत् मेपि नरक बास याना च्वपि पापितहे ज्वीमा पशुपंछि की पतंग इत्यादिपि फुकहे ज्वीमा दक्क प्राणी पिगु उपरे थुमित हित व सुख ज्वीगु कारणे दक्को लोक वासीपिगु कारणे करुणा व कृपा तया जगत उद्धार याय्या कारणे स्त्री धन राज्य इत्यादि फुकं त्याग याना सुनानं हे याये मफुगु बुष्कर चर्य ६ वर्ष तक आस्फाण योगं तप चर्य याना स्कन्धमार १, क्लेशमार २, मृत्युमार ३, देवमार ४ प्यंगु प्रकारया भयंकर संसारया पंजले दुने च्वना म्हिता खों धायिपि मारगण पित्त त्याका इमिगु जाने मच्चंस्ये संसार रूपी भयंकरगु पंजले दुने मसायिगु बोधिज्ञान लाना तयागत धायेका सम्यक्सम्बुद्ध भगवान जगतया गुरु जुया बिज्याह्य थुजोह्य गुरु सद्गुरु, महागुरु, परमगुरु धं बिज्यापिसं कंगु धर्मोपदेश न्यना बिज्याहुं ।

मेमेपिगु ज्ञान आत्मावादी जुया तीर्थिकया शासने च्वना मारकर्म लाका संसारयागु अनित्य पंजले दुने बन्धने च्वना ह्यितः हुं धायिगु खः । ध्वसपोल

तथागत शास्ता जगद् गुरुं धं बिज्यागु परमोपदेश यथे खः । आत्मा धंगु नाम
 किचः ध्ये जक किपालु ह्नायकं स्वेबले दुने थःध्यैजाह्य छह्य छनी । व वस्तु नित्य
 मखु अनित्य । छुछु ध्यन, वहे जक छनी । उकीं ह्नेकने दुने च्छंगु प्रतिविम्ब
 गथ्येजा सूर्यया हिरणे त्यूत्यू धंगु छाया (किचः) किपालु व नित्य भापीया व
 वस्तु यातहे आत्मा धायिगु, धुजोगु किचः आत्मायात नित्य भापीया ज्योमते ।
 व किचः दहेमदु आत्मा धंगु शब्द बाल बुद्धि खः । आत्मा मदु एवं आत्मा मखु
 ह्नेकं नित्य मखु । ह्नेकं मदेवं किच नं देमखु । प्रीसं मक्यकं ह्नेकं नं दुने छने
 देमखु । धंगु यथार्थ ज्ञान अनात्म बुद्धि ज्ञान खः । ध्वहे उच्च ज्ञाने पलाछिना
 वंसा तिनि अनित्यगु दुःखमय संसार पंजले दुने लायिमखु । कारण संसार रुपी
 पंजले दुने च्छना दुःख भोग याये माली मखु । ध्व खँया महत्त्व गथ्ये खुल धाःसा
 मेवि संसार पंजले दुने च्छना दुःखसिया ह्मिता च्छं धायिपि खः । ध्व मार पापिया
 ज्ञान खः ।

तथागत बुद्धं छु धं बिज्यात- संसारया पंजले दुने च्छना दुःख सिया ह्मिता
 च्छने मते अनात्म ज्ञाने पलाछिना संसारया पंजः स्वयंका मेयाय् मुक्त ज्योगु मोक्ष-
 पुरे दुने च्छना जन्म मरणया दुःखं छुते ज्योगु तःधंगु पदवी बु । व पदवी ह्मसीका
 का । ध्व उपदेश च्छेलागु तथागत या बुद्धोपदेश न्यना सेका भिंगु मार्ग पलाछिना
 बिज्याहुँ । दुःख धंगु कवापि गुबलहे ज्योमखु ।

धुजोगु सुवचन न्यना सुवर्ण जुजु अत्यन्त खुसि जुया तथाऽस्तु याना
 प्रहसिता देवी नापं विद्वान पिसं लिका थःगु छे वरबारे लिहौ बिज्यात ।

मां यागु ख्वा दर्शन याना प्रणाम याये धुस्येलि थः स्त्रीपि मेवि प्रजागज
 पिनं सःता सकल यात संबोधन याना कुशलया खँ छलफस याये धुंकासि सुवर्ण
 जुजुं प्राजा जुल ।

जिगु रोम लाय्केया कारणे जक प्रथम रानी प्रहसिता देवीया जन्म स्यान
 जि ससले निला स्वला धैभ्ये बास याना वया । जुजु ससले च्छं वन धंगु शब्द
 उच्चारण जूगु जि न्यना । जि नेगु, तोनेगु, पुनेगु इत्यादि मवया दुःख जुया च्छं

वनागु मखु । जिगु स्वास्थ्यया लागि रोग लायेकेया कारणे जक ससले च्वना ववागु खः । मेगु छुं कारणे मखु । थःगु शरीर स्वस्थ्य आनन्द यायेत गन च्वना जिल, अनहे सकलहे वनी । ससले च्वने मज्यू, मत्यो धागु छगु कारण दु खः । व खँ गध्ये धाःसा मिसा छैह्य पुरुषया हस्ते वा बिवाह याये सिधलकि थः जन्म जुयागु छँ (थः छँ) धायि अन सी मत्यो । अगति लायि, थः छँ मभिनी धंगु छगु धापु दु । थः जन्म जुयागु छँ हे मिसा मचा (म्हघाय् मचा) सी मज्यू धास्येलि व म्हघाय् मचाया भात जिलाजं अर्थात् ससले च्वना सिना वने त्यंसा? मत्यो हे खँ । थ्वहे कारणे जिलाजं ससले सिनावने मत्यो धंगु धापु छगु बिचारणीयया खँ खः । ससले जिलाजं निमन्त्रणा यायि । वनाहे च्वन, नयाहे च्वन । गन तापापि जिलाजं तापा तापागु ससले वने बले च्वान्हु छगु हप्ता बाछि लछि निला प्यलानं च्वना नया वया च्वंगु दु । अले जिलाजं ससले च्वने मत्यः धंगु शब्दया खँ यथार्थ जुलला ? । मनूते खँ जक ह्लाये वःसा गाः । बिचारवान् ज्वी फेकेमा । ससले जिलाजं च्वने त्यः । जिलाजं ससले सी मत्यः । बी घुंहा म्हघाय् मचानं थः छँ सी मत्यः । थुलिहे खः । मत्यः धाल । छु ज्वीगु, गुगु ज्वीगु व खँ सुनानं बाँलाक निर्णय याये मफु । व याये मत्यः, थ्व याये मत्यः, धायि छाय् मत्यः घका न्यंसा कने मसः । कनेगु हेनं मवु । थजागु यात अयथार्थ अन्ध विश्वास धायि । याये त्यः याये मत्यः इत्यादिया । खँ न्यने बले कने सःगु कनेफुगु कनेगु दुगु खँयात यथार्थ विश्वास धायि । अयथार्थगु अन्ध विश्वासया खँ तोता छोये फेकेमा । यथार्थगु विश्वासया खँ ज्याखँ मात्र माने यायेगु । जि मसया मसिया बहु बिवाह याना आपालं स्त्रीपि कला तथा थः थःह्यं दुःख सिया जुया । काय् मचा मवुसा मन्तहे याना बहु बिवाह आपालं स्त्रीगणपि कला तथा थः थःह्यं दुःख सिया ज्वी मते । सकल याके थ्व खँ नुगले द्रुहां वनेमा ।

थुलि घया रानीपि नापं वुने बैठके कोयाय् बना मां या न्ह्योने च्वं वन । बासवी रानी नापं तथा हानं जुजुं थथे धाल— जित थ्ये स्वतनं मज्वीमा । जित स्त्री आलया कुशासन कुमन्त्र कुविद्या अमरे लाना मोह जुया छगु खराबी ज्ञान

बुद्धि हीन जुया बें उबीगु उन्मत्त रोगं थिल। बुद्धिमानी ज्ञानीह्य प्रथम बिवाहिता रानी सुप्रहसितायागु बुद्धि थो बें रोगं जित मुक्त जुस। जि बें उबीत ठीक उबी धुंकूगु खः। छे आपालं स्त्री जाले च्वना वास याये मजयूगुलि, ज्यामछिगुलि जिगु रोग लाय्केया कारणे जक प्रथम रानी प्रहसिता बेबी यागु थः छे च्वं वनागु खः। थुलि धाये धुंका बासबी रानी स्त्री यागु स्वा स्वया हानं बुजुं थाल- बासबी स्त्री ! छन्त सिलपी बीत्यना। जि पुजु खः। छं मातनं खः। छु फोने धाः छ खना जि तच्छोक खुसि जुया लयेतास। याकनं धाः। मेपि रानी स्त्रीगर्भपिनि थ्व योह्य कलायात छु वरवान बीनथ्ये धका नुगः मछिका च्वन। बासबी स्त्री ह्य खाका ग्याना आ धःसा जित छु यायिनथ्ये, छु धायिन धका थःमं यानागु कुकर्म मत्यःगु कर्म लुमंका ग्यां ग्यां बिन्ति यात। भो महाराज स्वामी ! जिगु अपराध क्षमा, जि मसिसं ममता अहंकारं छलपोल यात मखुथ्ये मखुगु वस्तु प्रयोग याना नकागु तोंकागु दु खः। आबंलि सत्यनं याये मखु। सहस्त्र बिन्ति। क्षमा याना बिज्याहुं। धका भातयागु तुति भोपुया खल।

बुजुं तें पिकया धाल- वुष्ट स्त्री बासबी ! छंगु जन्म धिक्कार। छंगु ल्हाति जि थनिनिसं छु हे नये तोने मखु। छ पिहां हुं। जिगु थ्व वरवारे छे च्वने मखु। छ योथाय् हुं, थः छे हे हुं। छ गन वनेगु इच्छा दु छन हुं। थो हे पिहां हुं।

थ्व खें ग्यना मेपि रानी स्त्रीपि लेलेताया च्वन। माह्य सिया छु धाये छु धाये जुया सुंक च्वना च्वन। मेपिनं झुले जुया च्वन। गुह्यजा बुद्धिमानी प्रथम बिवाहिता रानी स्त्री प्रहसिता बेबी बुजुया न्होने वना भातया तुति (पालिस) भोपुया थप्ये बिन्ति यात।

भो महाराज स्वामी ! व बासबी जि थ्येहे खः। छलपोलं बिवाह याह्य स्त्री प्रेमयाना तःह्य खः। हुने धंगु सकलया दु। वंगु अन्याय दुगु फुकं बाँछोया वंगु गुणयात लुमंका प्रेम याना बिज्याहुं। थ्वंत पिछोत धाःसा जिनं च्वने मखु। पिहां वने। थ्व थ्येहे गन वन, छनहे वने। थ्व जि मरोसा बिया रक्षा धायेगु

कारणे द्य लिसे ल्यू ल्यू जिनं अवश्य पिहीं वने जुल । मखुसा सिपि सकलें मिले
जुया तथागत यागु धर्मोपवेश न्यना भिगु लें पला छिना जन्म बिते याये ।

अले मेपि सकल स्त्री पिसनं थय्येहे बित्ति यात । सुवर्ण जुजुं लिपा क्रोध
शान्त जुया वन । तें शान्त याना बासवी स्त्रीयात ल्हा स्वया घाल- म्वाल । छंगु
अपराध दषको वाँछोये घुन । आबंलि सत्यनं याये मखुत धका सत्य वचन या ।
छं सत्य वचन पालन याना प्रहसिता ततां धागु खें न्यना वंत टहल याना बालाक
ध्व छें जि मां यात नं सुबिचार याना च्वं । इत्यादि खें ल्हाना सम्झे यात ।

अनंलि सुवर्ण जुजुं बुद्धिष्ठ विद्वान पण्डितपि सःता थुमिगु पाख्ये तथागत
सद्गुरु बुद्धोपवेश बोधि ज्ञान यागु खें न्यना सकलयात न्यंका प्रजागणपित्तनं
भिन्नकं न्याय नीतियाकें पालन याना राज्य भोगयाना च्वं च्वं छन्हु माँह्य बिमला
देवी यात काल प्रवेश जुल । बिमला देवी राजमाता बृद्ध रोगं स्वर्गारोहण जुल ।
काय्ह्य सुवर्ण जुजुं थः माँयागु नामं मिखाय् खबि वेका भागु तक अग्नि संस्कार
यानां ज्या सिधेकल ।

एवं प्रकारं कालदिन बिते याना च्वं च्वं छन्हु सुवर्ण जुजु यातनं रोग प्रवेश
जुया थःगु शरीर तोता प्राण पिहीं वन धाई । व जुजु मृत्यु जुल ।

सन्तान मदुगुलि प्रथम बिवाहिता स्त्री रानी प्रहसिता देवीं नं मृतक थः
पुरुष यात मागु तक धर्म याना श्मशाने यंका थय्येहे अग्नि संस्कार याना मृत्यु
जुह्य राजा सुवर्ण नापं च्वना प्रजा सकल यात शुभ आशिर्वाद बिद्या थःनं भात
लिसे सत्य सतीधन । वयात सहगामी धर्म धाई ।

भात मृत्यु जुल थाःसा वनापं हे च्वना सती वनीह्य स्त्री यात सहगामी
धर्म धाई । स्वर्गवासे देव देवी धायेका स्वर्गवास या वन ।

उगु बखते बाँकी दुपि ३१ स्वीछह्य रानी स्त्रीगणपिनं प्रहसिता देवीनं
याय्ये क्रमशः फुक्क स्त्री रानीपिनं सुवर्ण जुजु मृतक शरीर नापं हे च्वना श्मशाने
सकलें सती वन । सिना वन ।

व सुवर्ण जुजुया सन्तान मदुगुलि जयश्येन राजा त्वाय् अबु जुजुया पुत्रीया

पाखें दुह्य (दोहिय) छय दीपश्येन राजा सिमा बोंह्य सुवर्ण जुजु यागु राज्य
शासन चले याना वन ।

धुलि नेपाले जूगु, नेपाले ह्लापा जुया बंगु इतिहासया छं तथा बंशावलीनं
उल्लेख जुया खंगु चित्र विचित्रया रहस्यमय धर्मोपदेशया छं बिलि बिलि जाया
खंगु व्रतावदान माला धर्म शास्त्रोक्त सुवर्ण नृपावदान सुवर्ण राजाया जन्म
चरित्र परिचय विषय छं समाप्त जुल । शुभम् ।

ध्व छं ग्यना सकलया जय महा मंगलोवय उबीमा । अस्तु ।

यजागु प्रकारं व्रतावदान इतिहास यागु अर्थ अनुवाद याना खया बिज्याह्य
पूज्य अजुजु स्वर्गीय पं. बंछ आशाकाजी बज्राचार्य यागु हस्त लिखित यवावत्
उद्धरण याना प्रकाश यामागु जुल ।

। शुभ मंगलं भवन्तु ।

विष्णुः- सद्धर्मराज बज्राचार्य

नेपाले नेवा समाज (थिति) यागु छधो पुचः

१. ह्यस्वेगु मुखावलोकन	- यो मयोया नियम ।
२. साखः पो विया जातः कायेगु	- यांगु हे खत धका सत्यताया ज्या ।
३. १० ग्वे व रु १।- तथा ग्वे बीगु	- १० भीग्व ग्वे दशेन्द्रिय साक्षी जुगु ।
४. फलफूल बीगु	- मन मिले जुल भाषा स्नेह प्रेमया ज्या ।
५. नीक मधि बीगु	- सकसितं खवर बीगु भाषा ।
६. लाखा मधि बीगु	- कन्याया पासार्पि व वया ईष्टमित्र पित्त मधि विया कोसः खंकेगु ज्या ।
७. कल्यां न्याकेगु ज्या	- स्वयम्बर या प्रमाण ।
८. निष्ठाया ज्या	- पुरुषया विवाह माइत पत्र वचनापी वयना वचन काय्गु ज्या ।
९. जन्त बनेगु	- कन्यादान काबनेगु जुन । कन्यादान कायेगु ज्या ।
१०. पिखालखुस बिचार्ष	- सुकुन्दा संघपि मुंका साक्षी तथा खं ह्यायेगु ।
११. भीमचा हेगु	- पिखालखुस बलि पिया लसकुसया ज्या ।
१२. होंकेगु	- सहजयान सहभोजन ।
१३. खोथा ज्या	- सँ प्याकेगु तन्त्र यानया ज्या ।
१४. कुमारी पूजा	- प्रागमे दुध्याका समाजे तेगु ज्या ।
१५. बिवाहोत्सव	- सकल यात निमन्त्रणा विया भाजन बीगु ।
१६. माजुं भीमचाया चिप नेगु	- लस भू याना कलं वाके छ्वेगु ज्या ।
१७. मां अबुजुं म्याय्या स्वा सोयेगु	- पुत्री यात सगं, मंगल जवीगु ज्या ।
१८. जिनाजं यात निमन्त्रणा	- निह्ये सितें सगं, मंगल जवीगु ज्या ।
१९. समजो या भेट	- समजी स्वायेगु । निगु छें नं छगु स्वाकेगु ।

नेपाले नेवा समाज थिति थुगु प्रकारं गृहस्थिया कुल धर्म महायान धर्म व सहज याने स्वायेगु ज्या जुगु खः । सर्वार्थ सिद्ध बोद्धिसत्व सहजयाने स्वाके घुंका तिनि छें नं प्याह्री विज्यायेत बोधिज्ञान लाभया लागि तपश्चर्ये अभिनिष्क्रमण जुया विज्यात ।

लेखकः- स्व. पं. आशाकाजी बज्राचार्य

सद्धर्मराज बज्राचार्य पाखें प्रकाश जूगु सफू

- १ - सद्धर्म पुण्डरीक वंपुल्य सुत्रम् ।
(वीन्द्र ग्रन्थ नवसूत्र मध्ये अमृत्य रत्न नेपाल भाषा अयं सहित ।)
- २ - बुद्ध जननी मायादेवी व लुम्बिनी ।
(माया देवी यागु अतीत कालया खं ।)
- ३ - कर्मफल यागु बाखें ।
(प्राणी विगु कर्म विपाक यागु खं ।)
- ४ - षडक्षरी लोकेश्वर करुणामयं उद्धार यागु पूजित प्रतिष्ठा ।
(अनुवादकः- स्व. पं. आशाकाजी बज्राचार्य)
- ५ - बुद्ध स्तोत्र धारणी पाठ । दान सफूबा ।
- ६ - सुवर्ण नृपाऽवदान नेपाल भाषा ।
(अनुवादकः- स्व. पं. आशाकाजी बज्राचार्य)

थन वासः नं दु ।

- दुबिनाशक पाउडर
- ग्वाल तज्यागुया मल्लम
- पाचन शक्ति वर्धक
- जण्डिस यागु वासः व अमलपित्त नाशक

टेगान्ना -

कविराज सद्धर्मराज बज्राचार्य

ल. पु. नकबहील, अथवाहाः ।